

Tanácskozik a szegedi pártértekezlet

(Folytatás az 1. oldalról.)

gedi telepe és a város nyugati iparkörzetében egymástól néhány kilométerre a földből a műszaki gumigyár új épületei, ahol 1964 végén ismét több száz szegedi dolgozó talált majd munkát. A textilművek rekonstrukciója keretében Szegeden épül az ország egyik legkorszerűbb pamutfontója és szövődéje, de hagyományos üzemek sem maradnak el a fejlődésben. A szalmagyár, a kenderfontógyár rekonstrukciója, a falemezgyár új üzemrészre és a konzervgyár fejlesztése a termelés jobb körülményei, a termelékenység növelésének lehetőségeit teremti meg. A gyárépítkezések és rekonstrukciók sokat segítenek a faluról felszabaduló munkaerő elhelyezéséhez és hozzájárulnak ahhoz, hogy Szeged egyre inkább ipari várossá váljék.

Szeged máris Dél-kelet Alföld ipari centruma, könnyűipari és élelmiszeripari bázis.

az ország ipari termeléséből 1,7 százalékkal részesedik.

Az ipari fejlődés gyorsított ütemű.

1958-hoz képest 30 százalékkal növekedett a teljes termelés s ez jelentős fejlődés még akkor is, ha a fejlődés üteme elmarad az országostól. 1961-ben elérte a szegedi ipar, hogy a termelés bővülésének kétharmad részét a termelékenység növelésével fedezte. 1962 első felében a múlt évi jó eredmény visszacsattint — a termelés növekedésének csak 51 százaléka származott a termelékenység forrásából anyaghiány és szervezési hibák miatt.

Ipari üzemek jelentős része exportra is termel.

A szegedi szocialista ipar által előállított termékek 15 százaléka külföldi megrendelésre készül.

Szép eredményeket értek el az üzemek a gazdaságossághoz. A termelési költségek egyedül a tanácsi iparban növekedtek 1959-hez képest 1,3 százalékkal az anyagköltségek növekedése miatt.

A termelői növekedésének másik összetevője: a munkaerő. Szembetűnő az iparban foglalkoztatott magyaranyú számszerű növekedése és szakmai színvonaluk állandó emelkedése. 1959 óta 2200 fővel növekedett az iparban tevékenykedők száma.

A kongresszus irányelvei leszögezik: »A következő években az ország gazdasági tevékenységének középpontjában a második ötéves terv teljesítése és gazdasági céljainkkal összhangban álló teljesítése áll». A városunk iparában most jelentkező problémák megszüntetése a második ötéves terv teljesítésének feltétele. Különösen

sok probléma adódott az elmúlt években a beruházások és az építőipar területén.

Növeltük ugyan a gépek és berendezések koncentrációját, csökkentettük a befejezetlen beruházások állományát, követték azt az elvet, hogy termelői beruházásainkat elsősorban a meglévő termelőberendezések bővítésére és korszerűsítésére kell irányítani, de korántsem mondhatjuk, hogy megfelelően teljesítettük 1960–61. évi beruházási terveinket. Párt-vegrehajtó bizottságunk márciusban tárgyalta a beruházások helyzetét. Megalapította, hogy nem mindig kell körültekintéssel készíteni a beruházásokat, készíteni kell azokat a tervek, a költségeket a szükségesnél kevesebbre tervezik, a kivitelező és az építető között esetenként nem megfelelő a kapcsolat, vitás kérdéseket bürokratikus intézkedésekkel oldják meg.

Az elmúlt években sokat foglalkozott vegrehajtó bizottságunk az építőipar helyzetével is.

1958-tól 1961-ig Szegeden az építőipari termelés 70,5 százalékkal növekedett és még erőteljesebb növekedés várható a következő esztendőben. A feladatok teljesítése nem megy zökkenőmentesen s ezt a rossz tervellátottság is okozza.

1962 első felében az építőipari vállalatok 85 százaléka alatt teljesítették tervüket. Romlott az építőipari gépek és a munkaidő kihasználásának foka, emelkedtek a költségszintek. Drágán építjük a lakásokat — a többletköltség lakásonként 8600 forint volt. Rendkívül sok a garanciális javítás és baj van a minőséggel is. Az építőiparban a munkaerő versenyező mozgósító erejét sem használják ki megfelelően.

Az iparban a termelői fejlődése a munka termelékenységének növekedésében jut kifejezésre. Az anyagi termelésben kifejtett munka hatékonyságának növelése feltételezi az eleven és holt, tárgyasult munka csökkenését. Szeged iparában mindkét területen vannak problémáink.

Az eleven munka csökkenését 1961-ig nagymértékben gátolta a norma- és a bérfeleletem lazulása.

A normák felülvizsgálásának hatására emelkedett a teljesítményben végzett munkák aránya, az átlagos teljesítmény pedig 108,7 százalékkal, 100 százalékra csökkent. Ez azt igazolja, hogy a normarendezés során a követelményeket általában reális állapotokhoz igazították meg. A termelékenység emelkedését azonban nem közvetlenül a munkaintenzitás fokozása révén, hanem elsősorban műszaki, munkaszervezési és technológiai intézkedésekkel értük el.

Azóta sem kielégítő azonban a munkanormákkal való foglalkozás a kisebb vállalatoknál és szövetkezeteknél.

Az üzemek sokat tesznek az eleven munka csökkenésének érdekében, de még keveset törődnek az anyagtakarékossággal, jóllehet országunkban ennek egyenrangú a jelentősége az élőmunka megtakarítással. Tanácsai és szövetkezeti iparunkban a norma szerinti anyaggazdálkodás még kezdetleges, aligalig találunk valóban műszaki feltételekre alapozott normákat. A legtöbb helyen nem elégséges az anyagtakarékosság érdekében az anyagi ösztönzés és 1961-ben jelentősen megnőtt az elfelelt készletek mennyisége is.

A lakosság ellátásáról

A helyi és szövetkezeti ipar elsődleges feladata a javító és szolgáltató tevékenység a lakosság számára. Ez évről évre javul, hiszen idén 6 millióval magasabb a szolgáltató értéke a tanácsi vállalatoknál, mint 1959-ben volt

s 1962 első felében 9 millió forint értékű szolgáltatót végeztek a szövetkezetek. Ez azonban mind kevés a lakosság növekvő igényeinek kielégítésére, ezért szükséges magánkiszállítást is fenntartani és a szövetkezetekben.

A politikai és gazdasági vezetés egysége

A termelői fejlődésnek hathatósan segítette az 1959-es pártértekezlet óta is a szocialista munkaverseny. Gyorsan elterjedt és szüntelenül

erősödik a szocialista brigádmozgalom. Szegeden jelenleg 116 szocialista brigád dolgozik és 456 brigád 2549 tagja harcol a szocialista címért. E brigádmozgalomban élen járunk pártunk tagjai, akik létszámuknak 17–20 százalékát teszik ki.

Új lendületet, lelkesedést ültetett városunkban is

A magánkiszállítók száma csökken; 1959-ben 2452 kispáros dolgozott, 1962-ben ezer kispáros működik városunkban. Elsősorban azonban területi elhelyezésük okoz problémát: a külső városrészekben ma is kevés a fodrász, cipész és egyéb kispáros. Egyes szakmákban nincs elég szolgáltató üzem és a meglévők nagyrésze is korszerűtlen. Ez megrágtatja a javításokat.

Vegrehajtó bizottságunk idén tárgyalta a szolgáltatók helyzetét és határozataiban kimondta, hogy a tanácsai vállalatok és ktsz-ek munkájának eredményességét szolgáltató tevékenységük alapján kell megítélni.

Szeged gazdasági életében jelentős helyet foglal el a közlekedés és a hírközlés. A MÁV vágányhálózatának 23 százaléka a szegedi igazgatóságához tartozik és közel háromezer ember áll vasúti szolgálatban Szegeden. A belső közlekedést a Szegedi Közlekedési Vállalat, a távolsági közlekedést pedig az AKÖV kisebb nagyobb zökkenőkkel eltekintve jól elvégzi.

Fontosnak tekintjük Szeged szocialista kereskedelmét is. Szűkült a hiánycikkek köre, kultúrtaiból a kiszolgálás, szebbek az üzletek. A nyári idegenforgalom jelentősen növelte a vendéglátóipar terét és forgalmát is. Nem megfelelő azonban a bolt-hálózat Újszegeden és Petőfitelep északi részén. Szegeden az utóbbi években lényegesen javult az élelmiszerellátás.

Mezőgazdaságunk helyzete

Ezután a beszámoló ismertette a népgazdaság másik fő ágának, a mezőgazdaságunk helyzetét. Szeged mezőgazdasági területének 99 százaléka tartozik a szocialista szektorhoz. 1961-ben már 13178 holdon folyt közös gazdálkodás. Termelőszövetkezeink belterjeségük miatt mezőgazdasági nagyüzemeknek számítanak. Zöldsgépféléből a város szükségleteinek kielégítésén túl exportra is termelnek. A növénytermesztés másik fő ága a takarmánytermelés, amit az intenzív állattenyésztés követel meg. Jelenleg 100 katasztrális holdra 21,6-os-művelésű állat jut, ami a 22,9-es országos átlagnál alacsonyabb.

Termelőszövetkezeink sokat fejlődtek az elmúlt három évben és országosan is a jó eredményt elérő gazdaságok közé tartoznak. A város iránti kötelezettségüknek megfelelően jelentősen növelik ártermelő tevékenységüket.

Javult szövetkezeinkben a vezetés színvonala. A Haladás és a Felszabadulás Tsz rendszeres pénzfizetésre térte át és minden szövetkezet bevezette a rendszeres előfizetést.

A mezőgazdaság szocialista átszervezésének szegedi tapasztalatai is azt bizonyítják, hogy a parasztság a szocialista mezőgazdasági nagyüzemekben látja boldogulásának útját és mind jobban megtalálja számítását a szövetkezetekben.

A kongresszusi munkaverseny. Az ipari dolgozók 65–70 százaléka vesz részt a pártunk VIII. kongresszusa tiszteletére kezdeményezett versenyben és a mozgalom nagymértékben hozzájárult, hogy Szeged ipari üzemei idén első feléi termelési terveiket teljesítették. Néhány fogyatékossága is van a mozgalomnak: menet közben gyakran alábbhagy a politikai felvilágosító munka, nem megfelelő a verseny nyilvánossága és a gazdasági vezetők több helyen nem törődnek eléggé a fel-

tételek biztosításával. Több helyen háttérbe szorult az egyéni verseny, így a mozgalom bázsza leszűkült. Helytelen félfogás az is, hogy a munkaversenytől külön mozgalomként kezelik néhol az újítók és ésszerűsítők tevékenységét.

Előfordul a gyakorlati életben, hogy az emberek a politikát és a gazdaságot mereven elválasztják egymástól.

Ilyen példával találkozunk a szegedi lakásépítkezésben. Nemcsak az a baj, hogy drágán építünk, de a vezetők hozzáállása miatt lehetőségeinkkel sem élünk eléggé. Egyes tanácsi vezetők, tervezők és építőipari vállalatok vezetői a lakásépítést mint közönséges gazdasági kérdést fogták fel és a paragrafusok mögött meghúzódva elmulasztottak kiépítendő, jó lehetőségeket. Mindamelllett fejlődött a vezetés színvonala. Iparvállalatunk vezetői nagy többségükben igyekeznek megfelelni a növekvő követelményeknek. A további előrehaladás érdekében el kell érniük, hogy a vezetők, ügyintézők egyetemi, de leg- alább technikai, a termelés közvetlen irányítói pedig ugyancsak technikai végzettséggel rendelkezzenek. A vezetés színvonalának növelése megköveteli a mérnöki, technikai munka hatékonyságának növelését és a vezetők felszabadítását az aprólékos adminisztrációs tevékenység alól. Ezt elősegíti egy korszerű gépekkel felszerelt adatfeldolgozó állomás létrehozása Szegeden.

Pártunk Központi Bizottságának kongresszusi irányelvei kimondják: »Az ipar és az építőipar termelői erőinek jobb kihasználása, a gazdaságosság és a munka-termelékenység emelése végett a vállalatokat, ahol célszerű, össze kell vonni. Az átszervezésnél figyelemmel kell lenni a következőkre: 1. Az átszervezés növelje a népgazdaság vezetőképességét, 2. az összevonás nemcsak az irányítás, hanem a termelői koncentrációja is legyen». Ezzel kapcsolatban helyesnek tartanánk, ha

a könnyű és az élelmiszeripar olyan ágának központjait, melyek főként Szegeden vagy környékén található, itt vagy valamely nem messze fekvő vidéki városban kapnának elhelyezést.

Szükséges az átszervezés a tanácsi vállalatoknál is, de az összevonásokat népgazdasági szemléletből kiindulva kell végrehajtani.

A politikai és gazdasági vezetők egységét a termelés pártellenőrzése biztosítja. Az utóbbi három évben

az üzemi pártszervezetek termelési segítők ellenőrző munkájában új munkastílus alakult ki.

Ma is kísérlet azonban a formalizmus, ezért feltétlenül szükséges, hogy a politikai munkások szakmai kérdésekben is megfelelően képzetek legyenek. A termelés pártellenőrzésének decentralizálása fontos feladat: közelebb kell vinni az üzemréseket, brigádok életéhez. A városi pártbizottság ilyen tevékenységét is úgy kell megszervezni, hogy a legnagyobb segítséget adja a termelési célok megvalósításához.

Foglalkozott a beszámoló néhány olyan gazdasági tevékenységünk hátráltató problémáival, amelyeknek megoldásához

országos szervek segítségére van szükség.

Ezek közé tartozik a bór-iparban az anyaghiány, az exporttevékenységben a megalapozatlan diszpozíció mel-lőzésa, a minisztériumok részéről az építési beruházások késedelmes indítása és egyes esetekben a nem megfelelő rendelkezések is. Szeged textilipari központ — ezért a műszaki szakemberhiány pótlására időszerű volna e városban felsőfokú

textiltechnikumot létesíteni. Időszerű volna a szolgáltatások árának rendezése is.

Iparosodásunk távlatai

Szeged gazdasági életének és fejlesztésének perspektívájáról a következőket rögzítette a városi pártbizottság beszámolója:

Szeged iparosodása elmaradt az ország általános ipari fejlődésétől, de az iparigény megoldásának helyi feltételei adottak. Ásványi kincseink ugyan nincsenek, de nagy előnye ennek a területnek a rendelkezésre álló és a Szeged környéki termelőszövetkezetekből felszabaduló tartalék munkaerő.

E környék adottságai kedveznek a vegyipar fejlődésének.

s emellett Szeged jelentős részt vállal az ország vegyészkepzéséből is. A Szegedről elhelyezett vegyipari technikum visszaállítását segítené a vegyésztechnikusok

segéssé válik egy vásárcsarnok megépítése Szegeden. A mezőgazdasági termelésben időszerű feladatokat a következő pontokban foglalták össze a beszámoló:

1. Fokozzák termelőszövetkezeink a zöldsgétermesztést a város növekvő szükségleteinek ellátására és munkájukban jobban használják ki a helyi adottságokat.
2. Emeljük az országos átlag fölé az állattenyésztést — különös gonddal szorgalmazzuk a nagyüzemi baromfitenyésztést.
3. Keressék meg a termelőszövetkezetek nagyobb tervek végrehajtásához a közös vállalkozások útját (hívás hasznosítása, öntözés, nagyüzemi baromfitenyésztés stb.).
4. Olyan szövetkezetekben, ahol a termelői fejlődést gátolja a területi széttagoltság, a tagság kívánására segítsük elő a szövetkezetek egyesítését.

Az ismertett gazdasági eredmények kedvezően befolyásolták a társadalom anyagi és kulturális szükségleteinek fokozott kielégítését. Az életszínvonal növekedése szemmel is látható: elég szétnéznünk a városban — az épülő új városnegyedek, a szepülő utcák, parkok, az árutól roskadozó kirakatok, a jól öltözött emberek beszélnek a szárnok helyett. A beszámoló természetesen adatokat is tartalmaz, melyek a lakosság emelkedő jólétéről tanúskodnak.

1959 óta 2263-mal növekedett a szegedi iparban a keresők száma. A férfi munkavállalók elhelyezése nem okoz gondot, de nehézséget jelent a 20 éven felüli szakéretlen nők, a gimnáziumban érettségizett fiatalok és a csökkent munkaképességűek foglalkoztatása. Nemileg nőtt a munkások átlagos havi keresete Szegeden. Javult a lakáshelyzet is. Három év alatt 2278 lakás épült — ezek 82 százaléka állami erőből. Több mint kétezerrel növekedett a rádióelőfizetők száma, a televíziótulajdonosok száma pedig majdnem háromszorosodott: 1949-ről 5355-re emelkedett.

5. Nagyobb gondot kell fordítani a készletgazdálkodásra, meg kell akadályozni az immobil készletek növekedését.
6. Növelni kell a városi közlekedés gyorsaságát és kulturáltságát, a távolsági autóbusszparkot. A növekvő forgalom megköveteli egy új autóbusszállomás felépítését. Javítani kell iparkörzeteink közlekedését is.
7. Fokozzuk a kereskedelem kulturáltságát, növeljük a választékot, biztosítsuk az üzemi étkeztetés mennyiségi és minőségi javulását. Fordítsunk nagyobb gondot a piaci kereskedelem kulturáltságára is. A harmadik ötéves terv folyamán szük-

saink a szocialista nevelésben. Példamutató kísérletező tevékenységet vállaltak a polit- technikai képzés megvalósí- tásában, az új oktatói for- mák és iskolatípusok kiala- kításában. 1900-zal növeke- dett az általános iskolások és 2800-zal a középiskolás tanulóknak száma. Ennek meg- felelően növeltük a tanter- mek számát — 28 új tansze- rem épült. Az iskolák zsű- foaltságát a most folyó iskola- építkezések enyhítették majd. Eredményes a szakmunká- képzés is: 2400 ipari tanulót képeznek Szegeden, ezért az intézet továbbfejlesztése és a repülőtéri részleg iparita-

Kulturális fejlődésünk

Miként a gazdaságban, a város kulturális életében is sikerült elérnünk azokat a célkitűzéseket — állapította meg a beszámoló — amelyeket az 1959. évi városi pártértekezlet és a VII. kongresszus fogalmazott meg. Most legfontosabb feladatunk a kulturális életben a nép műveltségi színvonalának további emelése, a növekvő szakemberszükséglet kielégítése, az emberek szocialista gondolkodásának, tudatának, erkölcsének formálása és a következetes eszmei harc a polgári, kispolgári ideológia, izlés megnyilvánulásai ellen.

Elismerésre méltó eredmények értek el pedagógu-

iránt jelentkező egyre nagyobb igény kielégítésében. Szeged természeti kincsét, a hévizet az épülő új lakások fűtésére, gyógyfürdő el- látására, üzemek meleg- víz-szükségletének kielégíté- sére lehetne felhasználni. Szorgalmazzunk kell

a harmadik ötéves tervben a gumiabroncs-pneumogyár Szegedre telepítését, a kábelüzem továbbfejlesztését, a betonlemgyártás és gyógyszergyártás meghonosítását.

s ezek mellett természetesen a hagyományos szegedi ipar továbbfejlesztését. Minthogy Szeged munkaerőkészlete fő- leg a női munkaerőt foglal- koztató iparágak fejlesztését kívánja meg,

munkaigényes üzemek Szegedre telepítését kell szor- galmazzunk.

Szeged környékén ugyanez teszi időszerűvé az állattenyésztés fejlesztését, a hús- feldolgozás és konzervipar növelését, a mezőgazdaság belterjeségének fokozását.

Gazdasági feladataink

A gazdasági tevékenység ismertetése és elemzése után Győri Imre elvtárs felsorolta a városi pártbizottság által meghatározott gazdasági feladatokat. Ezek a következők:

1. A legfontosabb feladat, hogy a termelés növekedése kétharmad részben a termelékenység emelése útján történjen. Arra kell törekedni, hogy az üzemek a normákat a mindenkori technikai, technológiai szinten tartásuk.
2. Az anyagkihasználás növelése érdekében alkalmazzanak anyagi ösztönzőket, segítsék elő, hogy az újítások és műszaki intézkedések tervek segítségével növekedjen az anyagmegtakarítás.
3. Vállalataink saját eszközeikkel is járuljanak hozzá az export növeléséhez, biztosítsanak nagyobb választéket, fordítsanak nagyobb gondot a csomagolótechnikára.

4. Meg kell javítani az építőipari vállalatok munkáját, ki kell kísérletezni új építőanyagok alkalmazását. Képesse kell tenni építőipari vállalatunkat arra, hogy szervezeti intézkedésekkel, a gépesítés növelésével, előregyártott szerkezetek nagyobb arányú felhasználásával, új építési módok alkalmazásával meggyorsítsák az építkezéseket és alkalmassá váljanak mostani, majd harmadik ötéves tervünk nagyarányú építési feladatainak ellátására.

5. Nagyobb gondot kell fordítani a készletgazdálkodásra, meg kell akadályozni az immobil készletek növekedését.
6. Növelni kell a városi közlekedés gyorsaságát és kulturáltságát, a távolsági autóbusszparkot. A növekvő forgalom megköveteli egy új autóbusszállomás felépítését. Javítani kell iparkörzeteink közlekedését is.
7. Fokozzuk a kereskedelem kulturáltságát, növeljük a választékot, biztosítsuk az üzemi étkeztetés mennyiségi és minőségi javulását. Fordítsunk nagyobb gondot a piaci kereskedelem kulturáltságára is. A harmadik ötéves terv folyamán szük-